

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: NM-5P/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520202553
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3520202553.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, dieťa rodičov matky C. D., nar. dňa XX.XX.XXXX, bytom E. F., G. XXX/X, zastúpenej v konaní JUDr. Silviou Bartkovou, a JUDr. Martinom Bartkom, advokátmi v F., B. XXXX, a otca B. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, bytom E. F., B. XXXX, dieťa v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, za účasti Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom, o návrhu otca na úpravu styku a zníženie výživného a o návrhu matky na zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na úpravu styku s mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, zamietá.

II. Otec je povinný prispievať na výživu mal. A. v období od 17.05.2021 do 31.12.2022 sumou 200,- EUR mesačne, v období od 01.01.2023 do 30.06.2023 sumou 150,- EUR mesačne, v období od 01.07.2023 do 30.09.2023 sumou 200,- EUR mesačne a od 01.10.2023 sumou 350,- EUR mesačne, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky maloletej.

III. Nedoplatok na zročnom výživnom za dobu od 17.05.2021 do 31.10.2023 v celkovej sume 1.324,19 EUR je otec povinný splácať v mesačných splátkach po 70,- EUR spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. Týmto sa mení Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 18.04.2019 č.k. 11P/11/2018-162 vo výroku III. v spojení s Opravným uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 09.05.2019 č.k. 11P/11/2018-180 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu Trenčín zo dňa 22.10.2019 č.k. 27CoP/54/2019-242.

V. Súd ruší Uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 18.05.2021 č.k. 5P/52/2020-115 v časti, v ktorej bol upravený styk otca s maloletou A. na dobu od 18.06.2021 naďalej.

VI. Súd priznáva znalkyni Mgr. Barbore Meškovej, s miestom výkonu činnosti Trenčín, K Dolnej stanici 701/12, odmenu za vykonané znalecké dokazovanie a náhradu hotových výdavkov vo výške 1.750,60 EUR, ktorá bude vyplatená na účet znalkyne vedený vo H., I., č. účtu E. XXXX XXXX XXXX XXXX, v sume 40,- EUR zo záloh zložených otcom, a to vo výške 20,- EUR (zaúčtovanej pod G., položka registra X, rok XXXX, číslo účtovného dokladu XXXXXXXXX), a 20,- EUR (zaúčtovanej pod G., položka registra X, rok XXXX, číslo účtovného dokladu XXXXXXXXX) a vo zvyšnej časti vo výške 1.710,60 EUR z rozpočtových prostriedkov súdu.

VII. Otec je povinný zaplatiť náhradu trov štátu vo výške 1.710,60 EUR do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletej sa podaným návrhom domáhal úpravy styku s mal. A. tak, aby sa tento realizoval každý páry týždeň v mesiaci v sobotu od 08,00 hod. do 18,30 hod. a každý nepáry týždeň v mesiaci v nedeľu od 08,00 hod. do 18,30 hod. Styk s D. mal byť realizovaný podľa jeho rozhodnutia a dohody rodičov. Zároveň žiadal upraviť výživné na obe deti. Uviedol, že matka detí mu neumožňuje styk s deťmi, chce, aby sa deti s ním aspoň minimálne stretávali, a to najmä dcéra A.. Chce, aby nedochádzalo k nevyváženému viazaniu sa detí na jedného z rodičov, nakoľko ich konanie je viazané a určené najmä rodičmi. Uviedol tiež, že je evidovaný ako nezamestnaný, jeho situácia je mimoriadne náročná a preto žiada nové určenie výživného.

2. Matka detí uviedla, že syn D. XX.XX.XXXX dosiahol plnoletosť a teda dôvod konania v jeho prípade odpadol. Uviedla tiež, že od 11.01.2021 je otec detí zamestnaný, jeho finančná situácia je oveľa lepšia ako v minulosti. Má aj nepriznaný príjem z prenajímania rodinného domu, ktorý patrí v 1 aj deťom. Výdavky na A. narástli, ide do puberty, rýchlo rastie, potrebuje nové oblečenie, obuv. Vzhľadom na dištančné vzdelávanie jej kúpili nový tablet a telefón, aby mohla byť na online vyučovaní. Žiadala preto, aby súd zvýšil výživné na mal. A. na sumu 250,- EUR mesačne. Následne svoje vyjadrenie doplnila. Uviedla v podaní zo dňa 13.05.2021, že žiada, aby súd návrh otca na úpravu styku a zníženie výživného zamietol a vyživovaciu povinnosť na A. zvýšil na sumu 250,- EUR mesačne. Poukázala na pôvodne vypracovaný znalecký posudok Mgr. Slávky Jašekovej, z ktorého má vyplývať, že otec nemá vypestované také komunikačné a sociálne zručnosti, ktoré by mu mohli v kontakte s deťmi pomôcť, keď ho deti odmietajú. Nedokáže sa zdržať negatívnych hodnotení matky. Nútenie detí do stretávania sa s otcom by bolo kontraproduktívne. Styk by mohol byť obnovený v prípade, že by otec vyhľadal odborníka, ktorý by mu pomohol prijať negatívne hodnotenia detí a reagovať na ne bez prenášania zodpovednosti a hľadania viny buď v matke detí alebo v nich samotných. Poukázala ďalej na skutočnosť, že bol upravený aj styk detí s ďalšími príbuznými, bolo nariadené výchovné opatrenie, kedy obaja rodičia však konštatovali, že spoločné stretnutia vnímajú ako záťažovú situáciu. Pokiaľ ide o výživné uviedla, že pri pôvodnom rozhodovaní súd vychádzal z potencionálneho príjmu otca, teda príjmu, ktorý by mohol dosahovať. Otec výživné riadne neplatí, je vymáhané v rámci exekučného konania. Na strane otca došlo k zmene pomerov, je zamestnaný a aj preto matka podala návrh na zvýšenie výživného. Pokiaľ ide o styk otca s A., táto ho dlhodobo odmieta, k obnoveniu styku nepomohlo ani nariadené výchovné opatrenie, nakoľko otec svoj výchovný štýl a nevhodné spôsoby správania sa voči deťom nezmenil. V tomto smere matka poukázala na znalecký posudok doc. Jaroslavy Gajdošíkovej – Zeleiovej. Ten bol vypracovaný pre účely posúdenia návrhu starých rodičov na styk s A.. Znalčka v ňom uviedla, že otec detí je vysoko neuroticky tangovaný, disharmonizovaný, v intenzívnom agovaní. Jeho emočná regulácia je nízka. Agresivita sa dostáva do konania a verbalizovania, v kontakte je vysoko tenzný, s potrebou zabezpečiť si ego – stabilitu devalváciou matky. Mal. A. sa podľa tohto posudku obáva stretnutia s otcom a jeho prejavov a tlaku. Matka poukázala aj na iracionálne správanie otca, ktorý ako navrhovateľ dňa 08.03.2019 podal na súd návrh na zapretie otcovstva voči mal. D., pričom tesne pred vyhlásením rozhodnutia v tomto konaní podal návrh na úpravu styku s týmto synom. Otec v jednom konaní tvrdí, že nie je otcom D. a v druhom sa domáha styku s ním.

3. Súd vykonal dokazovanie podaným návrhom, správami o príjmoch rodičov, ich výdavkoch, správami J. B. G. I. K. D., správou B. D. J., B., Znaleckým posudkom č. 12/2023 znalkyne Mgr. Barbory Meškovej, internetovým prehľadom možných zamestnaní otca a výsluchom účastníkov konania.

4. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 08.11.2017 č.k. 9P/36/2016-479 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu Trenčín zo dňa 23.05.2018 č.k. 5CoP/19/2018-544 boli obe deti zverené do starostlivosti matky. Bolo určené výživné na deti, styk otca s deťmi súd neupravil. Obom rodičom detí a deťom bola uložená povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom za účelom zlepšenia schopnosti rodičov vzájomne komunikovať o výchove detí, za účelom obnovenia vzťahu otca a detí, za účelom zabezpečenia stretávania sa otca s deťmi a stretávania sa príbuzných detí s deťmi. Matke bola uložená tiež povinnosť poskytovať otcovi detí informácie o deťoch.

5. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 18.04.2019 č.k. 11P/11/2018-162 v spojení s Opravným uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 09.05.2019 č.k. 11P/11/2018-180 a Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22.10.2019 č.k. 27CoP/54/2019-242 súd zrušil vyššie uvedené výchovné opatrenie a otca zaviazal prispievať na výživu mal. A. sumou 150,- EUR mesačne od 21.09.2018.

6. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania, osobnú starostlivosť o obe deti zabezpečuje matka. Deti s otcom v kontakte nie sú s výnimkou jedného stretnutia syna D. s otcom pri príležitosti jeho sviatku, avšak ani toto stretnutie neprispelo k tomu, aby sa vzťah syna a otca zlepšil. V priebehu konania sa súd snažil viesť účastníkov k tomu, aby došlo k dohode, zmiereniu a hlavne k obnoveniu vzťahu mal. A. s otcom. Otec v priebehu konania vzal návrh vo vzťahu k už plnoletému D. späť, s čím ostatní účastníci súhlasili.

7. Vzhľadom na skutočnosť, že otec detí vzal svoj návrh vo vzťahu k synovi D. späť, bolo konanie v tejto časti zastavené Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 09.11.2023 č.k. NM-5P/52/2020-365.

8. Predmetom konania tak zostal návrh otca na úpravu styku s mal. A. a zníženie výživného a návrh matky na zvýšenie výživného na mal. A..

9. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 18.05.2021 č.k. 5P/52/2020-115 súd nariadil neodkladné opatrenie rodičom i mal. A., a to otcovi povinnosť zúčastniť sa psychologického poradenstva v J. B. G. I. K. D. v období od 21.05.2021 do 11.06.2021, mal. A. povinnosť zúčastniť sa psychologického odborného poradenstva v J. B. G. I. K. D. (ďalej len J. D.) v období od 18.06.2021 do 27.08.2021 a matke povinnosť zabezpečovať privedenie maloletej do J.. Súd tiež upravil stretávanie sa otca s A. na obdobie od 18.06.2021 v priestoroch J. D. bez prítomnosti matky.

10. Zo správy J. D. zo dňa 16.06.2021 vyplýva, že otec je nastavený a motivovaný pracovať na znovuvytváraní si vzťahu s mal. A., v rámci možností sa bude snažiť pozitívne pôsobiť a vplývať na A. tak, aby stretávanie bolo efektívne.

11. Z ďalšej správy J. D. zo dňa 31.08.2021 vyplýva, že mal. A. potrebuje odbornú pomoc, ktorá by mohla byť nápomocná k zvládnutiu negatívnych zážitkov, spomienok z minulosti, efektívnejšiemu spracovaniu strachu, ktorý pociťuje v súvislosti so zážitkami, ktoré bránia jej stretávaniu s otcom a vedú k znepokojujúcim emóciám, pocitom. Pre maloletú by bolo prospešné, aby samotnému kontaktu s otcom predchádzalo vyhľadanie odbornej terapeutickkej pomoci, po absolvovaní ktorej by jej mali byť nápomocní blízki ľudia v jej okolí v tom, aby došlo k zmene zafinovania otca ako zlého, ktorý môže „za všetko zlé, čo sa jej v živote udialo“, a tým vznikla možnosť znovunadviazania vzťahu za pomoci asistovaného kontaktu. Bez tejto možnosti nie je možné, aby sa úspešne realizovalo stretnutie A. a otca.

12. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 19.10.2021 č.k. 5P/52/2020-165 súd nariadil neodkladné opatrenie mal. A., a to povinnosť absolvovať odborné psychologické poradenstvo v CDR Myjava v období od 29.10.2021 do 28.02.2022 a povinnosť absolvovať odbornú psychologickú terapiu u psychológa B. D. J. v rozsahu 12 stretnutí najneskôr do 30.04.2022.

13. Zo správy J. D. zo dňa 14.03.2022 vyplýva, že pracovali celkovo 5 hodín s maloletou, ktorý by však mala pokračovať v terapeutickom poradenstve s cieľom hlbšie pracovať so svojimi obavami a strachmi, traumami, aby tak mohlo dôjsť k ich dôkladnému spracovaniu.

14. Zo správy B. D. J., B., zo dňa 11.07.2022 vyplýva, že maloletá sa nechce aktuálne stretávať s otcom. Bolo jej povedané, že takáto možnosť nie je do budúcnosti vylúčená a ak chce, môže otca kedykoľvek kontaktovať alebo sa s ním stretnúť. Tiež jej bolo navrhnuté, že môže kontaktovať starých rodičov z otcovej strany, prípadne sa s nimi stretávať.

15. Podľa správy z psychologického vyšetrenia zo dňa 26.01.2022 má maloletá A. komplexný intelektový výkon nadpriemerný, osobnosť je vo vývine, detská, sociabilná, s neurotickými a manipulatívnymi tendenciami, s túžbou po obdive, sklonom k dobrodružstvu, prehnanejšiemu prežívaniu starosti, úzkosti

a obáv. Emocionalita je vo vývine, s prvkami teatrálnosti. V uvedenom čase psychológ konštatoval, že v tomto čase stretávanie sa s otcom nie je vhodné, avšak v budúcnosti takéto stretnutia nie sú vylúčené.

16. Zo Znaleckého posudku č. 12/2023 znalkyne Mgr. Barbory Meškovej vyplýva, že matka má úroveň intelektu na úrovni vyššieho priemeru, myslenie má aktívne, no s prvkami nezrelosti, hlavne v komplexných situáciách. Osobnosť imponuje ako primerane diferencovaná, intraverzívne orientovaná, s reziduami osobnostnej nezrelosti. Vývin v detstve bol zdá sa narušený disharmonickým rodinným prostredím (psychotraumatický terén), čo rezultovalo do krehkejšej, neistej sebahodnoty. Emocionalita je za bežných okolností stabilná (no z veľkej časti potlačená). Pri pretrvávajúcej záťaži s tendenciou k ruminácii a depresívnemu ladeniu. O interpersonálne vzťahy má záujem, preferuje však skôr menší počet dobre známych ľudí. Zároveň sa manifestovali dostatočné osobnostné zdroje a schopnosť oprieť sa o normy a pravidlá. Frustračná tolerancia (schopnosť zvládať záťaž) sa zdá byť primeraná. Schopnosť empatie je zachovaná.

17. Otec maloletej má podľa uvedeného znaleckého posudku úroveň intelektu na úrovni priemeru. Kognitívne schopnosti sú bez známkov narušenia. Testovanie reality imponuje ako subjektivistické, výrazne ekonomické a zjednodušujúce. Manifestovali sa výrazné známky nezrelosti. Najlepšie funguje v relatívne limitovaných a nenáročných situáciách, kedy môže použiť rutinné vzorce a nemusí siahať po dôkladnejšej analýze okolností. V situáciách, ktoré vyžadujú flexibilitu, predstavivosť, kreativitu a uvedomovanie si aspektov, ktoré nie sú zjavné, sa môže cítiť nepríjemne a jeho zvládanie môže byť oslabené. Prítomné sú známky mediačného poškodenia (narušenie realistického vnímania udalostí; schopnosti tvoriť presné obrazy o sebe a svojom okolí; schopnosti vidieť veci také, aké sú), ktoré signalizuje problémy pri testovaní reality. Dané ťažkosti s testovaním reality a kvalitou myslenia nie sú s vysokou pravdepodobnosťou spôsobené psychotickým procesom, ale jedná sa o afektívne narušenie. Rovnako sú prítomné tendencie k častejším intrúziám personálneho materiálu, čo môže viesť ku komunikačným ťažkostiam s druhými ľuďmi. Manifestuje sa limitovanosť zdrojov na zvládanie záťaže, chronicky je náchylnejší pri nahromadení viacerých každodenných stresorov k dezorganizácii. Pri zvládaní záťaže dominuje vyhýbavý štýl. Osobnosť otca imponuje ako jednoduchšie diferencovaná, menej kvalitne integrovaná, egocentrická, výrazne psychosociálne nezrelá, neurotizovaná, narcisticky akcentovaná. Emocionalita je za bežných okolností potláčaná, pri záťaži s tendenciou k impulzívnym reakciám. V jadre je zdá sa krehká, negatívna sebahodnota. Navonok s tendenciou prezentovať sa ako sebavedomý. V jadre negatívne a neisté sebavedomie ho činí zvýšene citlivým na zážitok devalvácie – aj neutrálne podnety môže vnímať ako negatívne a namierené proti vlastnej osobe. Aj pri objektívnej kritike tenduje k opozičným reakciám – devalvácia komunikačného partnera. V prípade, ak okolie nepotvrzuje jeho sebahodnotu, môže to potencovať aj agresívne reakcie. Otec maloletej je viac zaujatý sebou, než druhými. Druhých tenduje používať na potvrdenie vlastnej sebahodnoty. Daná dynamika môže viesť k vnútornému konfliktu (zápas medzi vysokým sebahodnotením a uvedomením, že nemusí byť platné) a následne k vyššej vnútornej tenzii – neurotizácia osobnosti. Skutočný záujem o vlastné vnútorné prežívanie je oslabený.

18. Maloletá A. má podľa znaleckého posudku osobnosť vo vývine - pubescentnú, psychosociálne nezrelú, neistú, skôr extrovertne orientovanú, neuroticky akcentovanú. Maloletá sa nachádza v pásme staršieho školského veku. Aktuálny intelektový potenciál sa nachádza v pásme vyššieho priemeru (IQ=116). Mnesticke funkcie sú t.č. neporušené, rovnako aj testovanie reality. Emočná regulácia sa zdá byť vzhľadom na vek adekvátne. Emocionalita je za bežných okolností primerane stabilná. Vzhľadom na vek sa v záťaži môžu objaviť aj impulzívne reakcie a labilita. Frustračná tolerancia je bez oslabenia. Dané rezultuje do zväčša adekvátnej, racionálnej regulácie správania. Sebavedomie je skôr pozitívne, menej diferencované. Prítomná je orientácia na výkon, tendencia k perfekcionizmu. Aktuálne je v období, kedy sa utvára identita. Primerane veku je prítomná istá miera neistoty. V prežívaní aktuálne bez známkov depresívneho a úzkostného ladenia. Maloletá komunikuje jednoznačne a stabilne odpor a strach zo stretávania sa s otcom. Opakovane vyjadruje pranie nestretávať sa s ním.

19. Podľa znaleckého posudku je vzťah medzi rodičmi maloletej vážne narušený. Dlhodobou je medzi nimi narušená komunikácia, absentuje schopnosť konštruktívne sa dohodnúť o základných rodičovských úlohách. Ich vzájomná komunikácia prebieha len inštitucionalizovanou formou a dlhodobou zlyhávajú aj intervencie určené na obnovenie schopnosti konštruktívne komunikovať. U oboch rodičov je prítomná tendencia vracat' sa k minulým vzťahovým témam a zraneniam. Dominantnejšia je táto tendencia u otca maloletej, ktorý opakovane prechádza k devalvácii matky maloletej. Aj vzhľadom k svojej osobnostnej

konštitúcii, má otec maloletej oslabenú schopnosť adaptívne zvládať interpersonálne konflikty a pri náznaku kritiky prechádza do devalvácie a ofenzívy voči komunikačnému partnerovi – voči matke maloletej, ale aj synovi D. a samotnej maloletej A.. Matka má voči maloletej pozitívne ladený vzťah, verbalizuje lásku a podporu maloletej. Úprimne si želá, aby bola maloletá šťastná. Aj napriek známkam osobnostnej nezrelosti dokáže vnímať svoje deti diferencovanejšie – pomenovať a citlivo vnímať ich silné, ale aj slabšie stránky. Prítomná je aj vyššia kapacita pre toleranciu negatívnych emócií alebo prípadnej kritiky zo strany maloletej (na ktorú môže matka reagovať depresívnym prežívaním, ale neprechádza k devalvácii maloletej). Otec s maloletou vzťah dlhodobo neudržiava. Osobnostná nezrelosť a osobnostná dynamika mu komplikuje vzťahové fungovanie aj v prípade vzťahu s maloletou. Otec má oslabenú schopnosť kontainovať negatívne emócie maloletej a pri náznaku kritiky voči svojej osobe tenduje prechádzať k devalvácii maloletej a osôb, ku ktorým je citovo naviazaná (matka, brat, manžel matky). U otca je pozorované ambivalentné vnímanie detí – idealizácia maloletej A. a devalvácia syna D. (až na úrovni snahy o zbavenia sa otcovstva). Dané deficity boli konštatované aj v rámci súdnoznaleckého posudku v roku 2017 (Mgr. Jašeková) a napriek tomu nevyhľadal otec maloletej odbornú pomoc v zmysle dlhodobej psychoterapie. Matka je maloletou vnímaná ako kľúčová vzťahová osoba. Vníma pozitívny záujem zo strany matky. Výchova je primerane direktívna, len minimálne hostilná. Vlastnú autonómiu vo vzťahu vníma maloletá ako nižšiu. Zároveň nedochádza k idealizácii a čierno-bielemu videniu rodičov, pričom maloletá dokáže pomenovať aj oblasti, kde sa s matkou nezhodne. Vo vzťahu k otcovi je u maloletej prítomný výrazný negativizmus a odpor. Hodnotí ho ako „nijaký“. S odporom reaguje zdá sa aj na opakované direktívne tendencie k nastoleniu vzťahu – inštitucionalizovaný charakter intervencií. Zo strany otca vníma maloletá len minimálny pozitívny záujem. Vníma ho skôr ako nepriateľského. Ako nižšiu vníma aj vlastnú autonómiu v ich vzájomnom vzťahu. Jeho výchovu hodnotí ako primerane direktívnu a dokáže pomenovať aj pozitívne aspekty ich vzájomného vzťahu (pozitívne spomienky). Maloletá je vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť schopná samostatne vyjadriť svoj názor v otázke styku s otcom. K téme styku s otcom sa vyjadruje stabilne a emočne kongruentne v dlhšom časovom období. Potenciál významnejšie negatívne ovplyvňovať postoj maloletej vo vzťahu k druhému rodičovi má otec (tendencia k devalvácii, externalizácii viny). Znalkyňa nezaznamenala vedomú tendenciu matky popudzovať maloletú voči otcovi. Maloletá verbalizuje: „Mamina mi dáva slobodnú vôľu – ani mi nezakazuje sa s ním stretávať a ani ma nenúti sa stretnúť“.

20. Aj napriek realizovaným opatreniam nie je podľa znaleckého posudku aktuálne maloletá schopná stretávať sa s otcom v takom rozsahu, ako to on požaduje v návrhu. Nútenie maloletej do stretávania sa s otcom môže prehĺbiť celkový odpor maloletej k jeho osobe. Vzhľadom na osobnú históriu ich vzťahu je zároveň riziko vyššej neurotizácie a psychosomatických ťažkostí u maloletej. Zároveň pri absencii dlhodobej psychoterapie u otca znalkyňa uvádza vysoké riziko reťazenia ďalších vzťahových zranení (devalvácia maloletej, devalvácia jej vzťahovo blízkych osôb). Maloletá by mohla vyťažiť z cielej psychoterapie, kde by mohla v bezpečnom prostredí a vzťahu spracovať potencionálne traumatické a záťažové obsahy. Rovnako vhodné by bolo absolvovanie psychoterapie pre otca maloletej (samozrejme za predpokladu dobrovoľnosti), kde by si okrem iného mohol osvojiť vhodnejšie, akceptujúce formy komunikácie.

21. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

22. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

23. Podľa § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

24. Už v čase, keď súd maloletú A. zveroval do osobnej starostlivosti matky (Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 9P/36/2016-479) bolo poukázané na potrebu obnovenia styku otca s oboma deťmi. Otcovi však bolo doporučené, aby za účelom obnovenia styku s deťmi vyhľadal odborníka, ktorý by mu pomohol prijať aj negatívne hodnotenia detí, pomôcť v náhlade na jeho nevhodné spôsoby správania sa k deťom. Súd v tom čase za vhodnejšie považoval ponechanie detí v starostlivosti matky a postupné obnovenie kontaktu detí s otcom, čomu mala pomôcť odborná pomoc. Bolo konštatované, že vzájomný postoj rodičov je nenávisťný a ťažko bolo možné očakávať, že by sa za krátku dobu výrazne zmenil, a to i v prípade, že by sa obaja dobrovoľne podriaďovali psychologickému poradenstvu. Aj v konaní, ktoré predchádzalo tomuto rozhodnutiu súdu sa rodičia zúčastnili stretnutí u psychológa, avšak bez zásadnejšieho výsledku. Súd už v danom čase konštatoval, že k obnoveniu, resp. vytvoreniu správnej komunikácie u rodičov bránia ich špecifické osobnostné štruktúry, nedostatok vlastnej sebareflexie, u otca i narcistické sklony. Matku súd v danom čase tiež nepovažoval za úplne ideálnu osobnosť z hľadiska zabezpečovania výchovy detí, avšak v období, keď boli deti u matky došlo k upokojeniu situácie, nakoľko matka dokázala citlivejšie reagovať na potreby detí a zabezpečiť riadne ich starostlivosť. Obom rodičom i deťom bolo v danom čase uložené výchovné opatrenie, ktoré malo smerovať k obnoveniu vzťahu medzi otcom a deťmi. Ako sa však následne ukázalo, ani takéto opatrenie súdu nedokázalo situáciu vyriešiť a vzťahy medzi rodičmi a deťmi napraviť. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 11P/11/2018-162 bolo toto opatrenie zrušené. Bolo konštatované, že rodičia detí absolvovali spoločnú konzultáciu 02.10.2018, avšak obaja konštatovali, že spoločné stretnutia vnímajú ako záťažovú situáciu. Stretávanie rodičov na spoločných konzultáciách nevytváralo účinný predpoklad pre zlepšenie vzájomnej komunikácie rodičov.

25. Od zverenia mal. A. do starostlivosti matky (rok 2018) tak k výraznejšiemu posunu vo vzťahu otca a maloletej nedošlo. Maloletá A. sa s otcom nestretáva. I keď súd realizoval viaceré opatrenia smerujúce k náprave vzťahu, táto nenastala. A. otca trvalo odmieta, nechce vzťah s ním obnoviť. Realizovali sa len krátke stretnutia so starými rodičmi zo strany otca, avšak vzhľadom na to, že starí rodičia mali tendenciu sa s A. rozprávať o otcovi a nosili jej na stretnutia jeho listy, vzťah A. a starých rodičov sa neobnovil v celej šírke a v súčasnosti už stretnutia ani neprebiehajú. Opäť sa ukázalo, že nátlak neprináša očakávaný efekt.

26. Zo Znaleckého posudku Mgr. Meškovej sa opäť dozvedáme, v čom sú limity na strane otca. Sú dané jeho osobnostnou nezrelosťou, ktorá mu komplikuje vzťahy s dcérou. Nedokáže reagovať na negatívne emócie maloletej a pri náznaku kritiky svojej osoby má tendenciu devalvovať matku maloletej, maloletú a iné jej blízke osoby. Otec maloletej si stále neuvedomuje, že by sa mal naučiť vnímať pocity maloletej, vyhodnocovať ich z jej hľadiska a nie zo svojho. Ak si otec chce obnoviť vzťah s dcérou, musí sa ju najskôr naučiť počúvať a chápať, čo v súčasnosti nevie. Neuvedomuje si, že matka pre maloletú je v súčasnosti kľúčovou vzťahovou osobou a ak takúto osobu pred maloletou ponízuje, dehonestuje, vyvoláva u maloletej potrebu obraňovať matku. Otec sa viac zameriava na vlastné potreby a pocity, ako na potreby a pocity svojej dcéry. I keď v súčasnosti nedokážeme presne uviesť dôvody, ktoré viedli k tak hlboko narušenému vzťahu dcéry s otcom, nepriamo sa na tom nepochybne podieľala predovšetkým potreba otca byť vyzdvihnutý a každým akceptovaný, jeho potreba napĺňania svojich cieľov a ambícií bez zohľadnenia potrieb a ambícií iných. Všetky vyjadrenia otca aj na pojednávaní súdu sú negatívne ladené voči matke maloletej, za všetko môže matka, vlastnú zodpovednosť otec nepripúšťa. Poukazuje na psychické ochorenie matky (matka bola opakovane znalecky vyšetovaná a ani jeden zo znalcov neuvádzal potrebu vyšetrenia jej duševného stavu), avšak je zrejmé, že deti v čase výchovy matky prosperujú po všetkých stránkach (A. sa dobre učí, má viacero záujmov, v ktorých vyniká). Pozitívne stránky matky otec neuvádza. Je pravdou, že matka maloletú nepochybne vo vzťahu k otcovi nepodporuje, ale táto skutočnosť nie je rozhodujúcou pri odmietaní dcéry stretnúť sa s otcom.

27. Za týchto okolností je možné konštatovať, že styk maloletej s otcom nie je v jej záujme. Naopak, ak by súd nútil maloletú do stretávania sa s otcom, vyvolalo by to u nej ešte väčší odpor k otcovi. Obnovenie vzťahu s dcérou je výlučne na otcovi maloletej. Ten musí zmeniť svoje správanie, naučiť sa reagovať na potreby iných, pochopiť svoje nedostatky a svoj podiel viny a až následne sa opäť pokúsiť obnoviť vzťah s dcérou. Súd už pri pôvodnom rozhodovaní konštatoval, že je to beh na dlhé trate. Úlohou súdu je chrániť záujem dieťaťa, nie rodičov, a v jeho záujme je, aby žilo pokojným spôsobom života, bez stresu a nátlaku. Súd preto za súčasnej situácie návrh otca na úpravu styku s dcérou zamietol.

28. Súd súčasne zrušil aj nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol dočasne upravený styk otca s dcérou na pôde J. D., nakoľko v tejto časti nebolo trvanie neodkladného opatrenia časovo obmedzené (bol určený iba jeho začiatok).

29. Otec maloletej A. sa domáhal zníženia výživného z dôvodu, že je nezamestnaný a matka zvýšenia výživného z dôvodu zvýšených výdavkov maloletej. V priebehu konania upravila svoj návrh tak, že žiadala výživné zvýšiť od 01.03.2021 na sumu 250,-EUR mesačne a od 01.09.2023 na sumu 400,-EUR mesačne.

30. Podľa § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

31. Podľa § 62 ods. 1 až 7 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje. Ak je maloleté dieťa zverené do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, súd môže schváliť dohodu rodičov o výške výživného alebo môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov výživné neurčuje.

32. Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

33. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

34. V čase pôvodného rozhodovania o výživnom (rok 2021) navštevovala A. základnú školu, začala navštevovať základnú umeleckú školu, hudobný odbor, navštevovala školský klub detí, turistický krúžok. V čase podania návrhu mala maloletá A. bežné výdavky na stravu, ošatenie, hygienu. Matka vyčíslila zvýšené výdavky na zubára (30,-EUR mesačne), na tanečný a hudobný krúžok (14,-EUR mesačne), dobitie kreditu na mobil (6,-EUR mesačne), poistenie (17,-EUR mesačne) a dopravu (10,-EUR mesačne). Poukázala tiež na jednorazové mimoriadne výdavky, a to kúpu notebooku (927,60 EUR), ukulele (55,-EUR). K výraznému zvýšeniu výdavkov na maloletú došlo od 01.09.2023, kedy maloletá začala navštevovať L. M. H. A. D. A. H.. Matka opäť špecifikovala, aké výdavky má maloletá od tohto obdobia. Okrem bežných výdavkov má zvýšené výdavky na drogériu z dôvodu akné (30,-EUR), zubára (25,-EUR mesačne), krúžky v ZUŠ, a to tanečný a hudobný (18,50 EUR mesačne), dobitie kreditu na mobil (10,-EUR mesačne), poistenie (17,-EUR mesačne), dopravu za účelom návštev psychológa a zubára (30,-EUR mesačne), dlhodobú špecializovanú súkromnú psychoterapiu (80,-EUR mesačne), dopravu do školy (40,-EUR mesačne), gitarový krúžok (5,-EUR mesačne). Matka jej prispieva na vreckové 20,-EUR mesačne. Po nástupe do gymnázia sa zvýšili aj výdavky na školu, kde matka za prvé dva mesiace uhradila 328,50 EUR, ktorými sú pokryté aj výdavky, ktoré sa budú realizovať v priebehu školského roka. Za ISIC kartu zaplatila 22,-EUR. Maloletá sa zúčastňuje programu DofE, kde sa platilo

3x40,-EUR. Maloletá sa zúčastňuje rôznych súťaží, kde je potrebné uhrádzať medzinárodné štartovné, špeciálne oblečenie, obuv, kostýmy a dopravu, čo je jednorazovo suma cca 300,-EUR. Maloletá sa ešte počas základnej školy zúčastnila jazykovo poznávacieho pobytu vo Francúzsku, kde boli náklady 620,-EUR, letného tábora Camporee, kde boli náklady 300,-EUR a 90,-EUR vreckové, a letného tábora vo Vavrišove, čo stálo 120,-EUR. Do tábora jej matka zakúpila potreby na kempovanie za 128,-EUR. S dcérou absolvuje matka výlety na bicykloch, do aquaparku. Všetky tieto doklady matka preukázala.

35. Matka maloletej v čase pôvodného rozhodovania súdu o výživnom (rok 2019) poberala invalidný dôchodok vo výške 182,30 EUR mesačne. Príjem z podnikania mala vo výške 4.498,26 EUR pred zdanením (374,85 EUR mesačne), poberala rodinné prídavky na dve deti vo výške 48,68 EUR. Bola osobou ťažko zdravotne postihnutou. Spolu s manželom splácali hypotekárny úver. V roku 2021 mala matka príjem z podnikania vo výške 392,46 EUR mesačne (4709,52 EUR ročne). Okrem tohto príjmu poberala matka v roku 2021 aj nemocenské dávky 1168,10 EUR a invalidný dôchodok vo výške 197,70 EUR mesačne (2372,40 EUR). Dosiahla tak príjem vo výške 8250,02 EUR. Poberala tiež rodinné prídavky vo výške 51,-EUR na obe deti. Mesačný príjem v tomto roku po zohľadnení rodinných prídavkov tak u nej predstavoval sumu 738,50 EUR (8862,02 EUR/12 mesiacov). V roku 2022 mala matka maloletej opäť príjem z podnikania, poberala aj nemocenské dávky 675,80 EUR a invalidný dôchodok vo výške 200,30 EUR mesačne (2403,60 EUR). Poberala tiež rodinné prídavky vo výške 51,76 EUR do júna 2022, v máji jej bola vyplatená suma 200,-EUR, a od júla 2022 boli rodinné prídavky vo výške 60,-EUR. V roku 2023 mala matka príjem z podnikania vo výške 1015 EUR mesačne. Okrem tohto príjmu poberala matka v roku 2023 invalidný dôchodok vo výške 224,-EUR do júna 2023 a následne od júla 2023 vo výške 247,80 EUR. Poberala tiež rodinné prídavky vo výške 60,-EUR na dieťa. Manžel matky podniká, dosahuje príjem vo výške 600,-EUR, je osobou ťažko zdravotne postihnutou. Matka mala do júna 2023 vyživovaciu povinnosť k synovi D.. V súčasnosti už inú vyživovaciu povinnosť nemá. Jej výdavky sú bežné, splácajú s manželom hypotéku vo výške 156,-EUR mesačne.

36. U otca maloletej sa v čase pôvodného rozhodovania vychádzalo pri určení výživného z potenciálneho príjmu, teda príjmu, ktorý by vzhľadom na svoje vzdelanie a možnosti mohol dosahovať. V uvedenom čase boli príjmy obchodných zástupcov v F. kraji cca 1.000,-EUR mesačne a tento príjem bral súd za rozhodujúci pri určení výživného. Otec maloletej bol v období od 11.01.2021 do 31.12.2022 zamestnaný, jeho priemerný zárobok v roku 2021 (za plné mesiace február až december) bol vo výške 799,03 EUR. V roku 2022 dosiahol príjem vrátane nemocenských dávok vyplatených vo februári, auguste a decembri vo výške 783,42 EUR. Pracovný pomer bol ukončený uplynutím doby. Od tejto doby sa otec maloletej nezamestnal, v období od januára 2023 do októbra 2023 bol práceneschopný, dosahoval príjem z nemocenských dávok vo výške 567,23 EUR. Od začiatku októbra 2023 je evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný. Podľa vlastného vyjadrenia si prácu hľadá cez internet, má vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v odbore manažment a marketing. Ovláda nemecký a anglický jazyk. Na otázku právnej zástupkyne matky uviedol, že pokiaľ pred znalkyňou uvádzal, že učí hru na gitare, toto robil bezplatne. Privyrábala si podľa vlastného vyjadrenia prekladmi asi do leta 2022, z čoho mal asi 50,-EUR mesačne, prekladal 3 až 4 strany pre rôzne firmy bez živnosti. Jeho očakávanie je zarobiť aspoň 1.000,-EUR mesačne. Pokiaľ aj mal ponuku práce vo firme Elster na Starej Turej, táto firma jeho očakávania nespĺňa. Otec predložil súdu aj Čestné prehlásenie N. D., o tom, že sa dohodli na nájomnom za užívanie domu, a to vo výške 100,-EUR mesačne. Otec mal vyživovaciu povinnosť k synovi D. do júna 2023, táto bola zrušená Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 09.11.2023 č.k. 76Pc/8/2023-13 od 25.07.2023 (syn D. do júna 2023 študoval). Otec má bežné výdavky na bývanie, stravu, ošatenie, výdavky sám uviedol vrátane výživného vo výške 1.155,-EUR mesačne. V konaní otec uvádzal, že si od svojho brata požičal sumu 10.000,-EUR, ktorú spláca po 100,-EUR mesačne. Sám uviedol, že má úspory vo výške cca 500,-EUR.

37. Ako vyplýva z takto zabezpečených dôkazov, predovšetkým na strane maloletej došlo k výraznému zvýšeniu nákladov, na hradení ktorých by sa mali zúčastňovať obaja rodičia. Maloletá má rad záujmov, ktoré si nepochybne vyžadujú vyššie výdavky (tanec, hudba). Je zrejmé, že počas trvania konania sa potreby maloletej menili, najvyššie výdavky začala mať maloletá od 01.09.2023, kedy začala navštevovať gymnázium, kam dochádza denne a kde má vyššie výdavky na štúdium (literatúra, rôzne školské akcie), čo matka preukázala. Zvýšené sú aj výdavky na lekárske ošetrovanie zubov. Matka maloletej má v zásade postupne sa zvyšujúci príjem tak, ako to súd uviedol vyššie. Otec stále dosahuje príjem, ktorý nezodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam. Okrem výživného dcére ničím neprispieva, nepodieľa sa na jej mimoriadnych výdavkoch. Súd je preto toho názoru, že zníženie

výživného nie je nielen v záujme maloletej, ale nenasvedčujú mu ani pomery na strane otca. Súd sa v plnej miere stotožňuje s tým, čo už bolo uvedené v Rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 18.04.2019, ktorým bola naposledy určovaná výška výživného na mal. A.. Možnosti otca maloletej získať stabilne oveľa vyšší príjem, ako ten, ktorý reálne mal, sú vysoké. Bolo už konštatované, že otec má vyštudovanú J. O., má štátnu jazykovú skúšku z anglického jazyka, v minulosti už vykonával činnosť obchodného zástupcu. Ani jeho zdravotný stav mu nebráni v tom, aby sa riadne zamestnal s príjmom, ktorý zodpovedá jeho schopnostiam a možnostiam. Súd zisťoval, aké sú možnosti zamestnania pre obchodných zástupcov a aké sú príjmové možnosti takýmto osôb. Zistil, že za ponúkané práce obchodných zástupcov (SANAC, s.r.o., KRONE Consulting s.r.o., UMAKOV Group, a.s., SEW-EURODRIVE SK s.r.o., VENTRA SLOVAKIA s.r.o. atď.) sa príjem pohybuje vo výške 1.200,- až 2.000,-EUR mesačne. Pri spriemerovaní by tak mohol otec dosahovať príjem vo výške minimálne 1.600,-EUR mesačne v hrubom, t. j. zhruba 1.100,-EUR v čistom. Otec maloletej nie je ničím limitovaný, nemusí vykonávať na rozdiel od matky osobnú starostlivosť o dieťa, teda jeho práca nemusí byť v mieste bydliska. Pokiaľ poukazoval na skutočnosť, že poskytuje pomoc svojim rodičom, súd toto nespochybňuje, je to jeho morálna povinnosť, ale sám otec uviedol, že s rodičmi býva jeho brat s rodinou, ktorý sa nepochybne tiež na starostlivosti o rodičov podieľa. Otec navyše nepredložil doklady o tom, že by bola na strane rodičov potrebná celodenná opatera z jeho strany. Otec maloletej by ako pracovník vo výrobe dosahoval príjem vo výške 900 až 1000,-EUR mesačne, čo je súdu z iných konaní všeobecne známe, a i z tohto príjmu by bol schopný sa v oveľa vyššej výške podieľať na nákladoch maloletej.

38. Súd na základe týchto skutočností potom od podania návrhu na zvýšenie výživného do decembra 2022 zvýšil na strane otca výživné u mal. Niny zo sumy 150,-EUR mesačne na sumu 200,-EUR, pričom zohľadnil, že otec mal vyživovaciu povinnosť ešte aj k synovi D.. Po zaplatení výživného vo výške celkovo 450,-EUR (výživné na D. bolo vo výške 250,-EUR) by otcovi maloletej pri zohľadnení potenciálneho príjmu cca 1.100,-EUR zostávala stále suma postačujúca na uspokojovanie všetkých jeho nevyhnutných potrieb. Suma 200,-EUR bola primeraná v rokoch 2021 a 2022 na uspokojovanie potrieb maloletej pri zohľadnení vyživovacej povinnosti matky.

39. Od 01.01.2023 bol následne otec maloletej dlhodobo práceneschopný, jeho príjem sa znížil, preto v tomto období bolo výživné do júna 2023 ponechané v pôvodnej výške 150,-EUR.

40. Od júla 2023 do septembra 2023 bolo výživné na mal. zvýšené na sumu 200,-EUR vychádzajúc zo skutočnosti, že v tomto období poberal otec maloletej iba nemocenské dávky, avšak odbudla mu už vyživovacia povinnosť na syna D..

41. Od októbra 2023 naďalej bolo výživné na A. zvýšené na sumu 350,-EUR, ktorá zohľadňuje potreby maloletej, najmä tú skutočnosť, že nastúpila na strednú školu, kedy došlo k výraznému nárastu jej nákladov a otec maloletej sa zaevidoval ako nezamestnaný po tom, čo prestal byť práceneschopný. V danom prípade súd v tomto období už opäť vychádzal z potenciálneho príjmu otca, t. j. sumy cca 1.100,-EUR mesačne. Otec, napriek tomu, že vie, že má nezaopatrené dieťa, sa nezamestnal (hoci mohol) a uspokojí sa s tým, že mu budú vyplácané iba dávky v nezamestnanosti, hoci ponúk zamestnania je na trhu práce dostatok.

42. Takto určeným výživným vznikol u otca dlh na výživnom za obdobie od podania návrhu na zvýšenie výživného, t. j. 17.05.2021, do 31.10.2023 v celkovej výške 1.324,19 EUR (za 15 dní mája 2021 spolu 24,19 EUR, za mesiace jún 2021 až december 2022 spolu 19x50,-EUR, t.j. 950,-EUR, za júl 2023 až september 2023 spolu 3x50,-EUR a za október 2023 vo výške 200,-EUR). Vzhľadom na výšku dlhu bolo otcovi maloletej umožnené jeho splatenie v primeraných splátkach po 70,-EUR mesačne.

43. Určením výživného v novej výške došlo k zmene pôvodného rozhodnutia o výživnom.

44. Súd týmto rozsudkom priznal znalkyni aj odmenu za znalecké dokazovanie, a to:

a/ prevzatie a prvotné oboznámenie so spisom 19,92 EUR

b/ tarifná odmena znalca podľa ustanovenia § 3 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 491/2004 Z. z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov (ďalej len Vyhlášky), á 13,28 EUR:

· analýza spisu a spracovanie do posudku 9 hodín

· vlastné znalecké psychologické vyšetrenie, jeho zaznamenanie 12 hodín

- vyhodnotenie jednotlivých psychodiagnostických metód 10 hodín
- analýza a rozbor výsledkov psychodiagnostických metód –matka 27 hodín
- analýza a rozbor výsledkov psychodiagnostických metód –otec 28 hodín
- analýza a rozbor výsledkov psychodiagnostických metód –Nina 23 hodín
- postulovanie záverov a ich spracovanie v posudku 25 hodín

Spolu: 134 hodín 1779,52 EUR

Znalecká odmena a náhrada hotových výdavkov je tak spolu vo výške 1799,44 EUR, uplatnená však bola iba vo výške 1750,60 EUR, preto bola v tejto výške priznaná. Odmena bude vyplatená sčasti zo záloh zložených otcom maloletej vo výške 40,-EUR (otec zaplatil dve zálohy po 20,-EUR tak, ako sú uvedené vo výrokovej časti rozsudku) a z rozpočtových prostriedkov súdu.

45. V danom prípade je zrejmé, že znalecké dokazovanie bolo vykonávané predovšetkým v záujme otca maloletej. Ten opakovane žiada o styk s dcérou, opakovane sú vypracovávané znalecké posudky, z ktorých však jednoznačne vyplýva, že je práve úlohou otca, aby zmenil svoje správanie a priblížil sa k svojej dcére či synovi. Otec pre svoju zmenu však neurobil potrebné kroky a opätovne podáva návrh na súd. Už z posudku D. E. N. vypracovaného vo veci vedenej pod sp. zn. 9P/36/2016 (kedy boli deti zverené matke) vyplývalo, že otec nebol schopný rešpektovať pocity detí, bagatelizoval správanie voči D., prenášal zodpovednosť vždy na okolie, negatívne hodnotil matku detí. Otec mal podľa tejto znalkyne značné rezervy a mal sa, rovnako ako matka, obrátiť na odborníka, aby mu pomohol vyrovnať sa s vlastným životným sklamaním a aby sa naučil prijímať svoje deti bezvýhradne, s rešpektom a úctou k ich vlastnej i detskej individualite. Obdobné skutočnosti vyplývajú aj z posudku znalkyne Mgr. Meškovej. Z jej záverov jednoznačne vyplýva, že otec sa nikam neposunul, neurobil žiadne kroky vedúce k tomu, aby sa naučil chápať svoje deti. Otca skôr prevalcováva jeho vlastný egoizmus a narcizmus, neberúc ohľad na vlastné deti. Otec je zabudnutý vo svojich problémoch, nehľadá iné ako autoritatívne riešenia. Je preto spravodlivé, aby sa iba on podieľal na nákladoch za vypracovanie znaleckého posudku. Matka maloletej sa snaží A. pomôcť, platí jej psychoterapeuta, na čom sa otec žiadnym spôsobom nepodieľa. Je to teda matka, ktorá sa snaží o to, aby sa dcéra vyrovnala so stresujúcou situáciou. Otec k tomu žiadnym spôsobom neprispieva. Vychádzajúc zo všetkých týchto skutočností preto súd na náhradu trov štátu zaviazal iba otca maloletej.

46. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP. Súd nezistil dôvody pre priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov. V konaní sa riešila otázka styku otca s maloletou, kde trovy znaleckého dokazovania znáša otec. V časti, v ktorej sa rozhodovalo o zvýšení či znížení výživného sa konalo v záujme všetkých účastníkov konania, preto je spravodlivé, aby si vlastné trovy znášali sami.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde písomne v troch vyhotoveniach. Tí účastníci, ktorí sa práva podať odvolanie vzdali odvolanie podať nemôžu.

V prípade podania odvolania sa v odvolaní uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na nariadenie výkonu rozhodnutia.